

Årsberetning for 2022

Et år er gået siden sidste årsmøde - på datoen. Den 9. november 2021, afholdtes det seneste årsmøde vor næstformand og fotograf, Bert Wiklund holdt oplæg om Svendborgs naturperler.

Bestyrelsen i DN Svendborg udgjorde ved konstitueringen af 12 medlemmer samt 2 suppleanter. Siden det seneste årsmøde, hvor vi talte 1544 medlemmer, har vi haft en lille medlemstilbagegang og tæller pr. oktober 2022, 1535.

Sagerne og projekterne

En væsentlig del af tiden i siden seneste årsmøde, er gået med at færdiggøre fredningsforslaget for Vejstrup Ådal i samarbejde med DN's sekretariat. Lokalafdelingen har haft mulighed for at gennemlæse og kommentere oplæggene fra sekretariatet, således at det endelige fredningsforslag kan sendes afsted inden årets udløb. I DN Svendborg ærgrer det os stadig at kommunen ikke valgte at være medrejsere af fredningen af Vejstrup Ådal, men vi må konstatere at det var umuligt for et flertal i kommunalbestyrelsen at gå med på en oplagt fredningssag, når det var opstillet som betingelse at alle lodsejere skulle være for sagen. Hvis fredningen rejses, vil dette kunne sikre og forbedre naturen i et enestående naturområde i kommunen.

En anden sag, som bestyrelsen har brugt tid på, er den planlagte cykelsti ved Hvidkilde. DN Svendborg er - før som nu – modstander af en cykelsti nord om søen og fortalere for et forløb syd om søen. Vi mener at der for mange natur- og kulturinteresser på spil ved en nordlig linjeføring. Den netop publicerede VVM-screening ændrer ikke på denne position. Vi er klart af den opfattelse at der bør udføres en egentlig konsekvensvurdering ift. Naturinteresserne på stedet – herunder for, med større sikkerhed, at afdække konsekvenserne for de arter af flagermus og hasselmus som findes i området. Begge arter er omfattet af habitatdirektivets bilag IV og artsfredningsbekendtgørelsen, som fastslår at levesteder – herunder raste- og ynglesteder – ikke må forringes. Desuden skal det fastslås yderligere om cykelstiens forløb ude i søen vil kunne påvirke denne miljømæssigt negativt.

Som nævnt i sidste årsberetning har DN Svendborg påklaget en række afgørelser fra kommunen i forhold til adgangen i naturen. Det er lokalafdelingens klare opfattelse at afgørelserne stort set altid træffes i lodsejeres favør til ulempe for almenvellet. Det må og skal sikres at borgere frit kan færdes på de steder i naturen hvor lovhjemlen sikrer dette. Idet sagsbehandlingstiden er lang hos klagenævnene, er der dog endnu ikke truffet afgørelser i disse sager. Vi hører gerne om sager, hvor der forekommer adgangshindringer, som menes at være i strid med lovgrundlaget.

DN Svendborg har i samarbejde med kommunen de forgangne år arbejdet på at kortlægge vejsiderne, således at slåningspraksis kan indrettes, så det ikke går ud over den interessante vejsideflora. Kommunen vedtog for flere år siden at dette skulle ændres, men det har hidtil knebet med at implementere de gode hensigter. Vi oplever desværre at skilte med ordlyden "artsrige vejkanter" fjernes og at, hvad der må formodes at være private lodsejere, udøver selvtægt på kommunale arealer ved at slå vejkanterne med græsslåningsredskaber af forskellig art. Dette modvirker direkte en positiv udvikling af biodiversiteten på de ganske få områder, hvor der findes interessant flora. Vi opfordrer klart alle til at lade havetraktorer og andre slåningsredskaber stå, når det handler om disse arealer. Svendborg kommune ligger på en 83. plads for naturkvalitet ud af 98 kommuner – enhver indsats for biodiversiteten vil derfor kunne have en gavnlig effekt. Idet kommunen bryster sig af at naturen skal være et trækplaster, burde dette måske i højere grad afspejles i indsatsen for at pleje og forbedre naturen.

Et andet område, som i den forbindelse trænger til en øget opmærksomhed, er drikkevandet, hvor der i stigende grad konstateres fund af pesticidrester. I Svendborg Kommune, er der fra september 2017 til september 2022 er fundet rester af pesticider i 50 af de i alt 56 aktive drikkevandsboringer, der er blevet undersøgt. Dette svarer til 89% af drikkevandsboringerne. I 16 af prøverne er grænseværdien for drikke- og grundvand overskredet. Svendborgs tal viser en stigning i fund af pesticid-rester på 20 pct. fra september sidste år til september i år. Til sammenligning var der sidste år fund af rester af pesticider i 40 af de dengang 58 aktive drikkevandsboringer, svarende til 69 pct. og med 9 tilfælde over grænseværdien.

Sammenlignet med andre kommuner er dette højt. Svendborg Kommune opnår en delt 12. Plads med Glostrup for højt antal boringer med fund af sprøjtegifte. Sidste år lå vi på en 16. Plads. DN Svendborg vil arbejde for at få beskyttet de områder, hvor grundvandet dannes og indvindes – og den bedste løsning er helt at forbyde brugen af giftstoffer på de jorde og i stedet oprette grundvandsparker, hvor den sprøjtefri jord kan bruges til økologisk landbrug eller mere natur, som Svendborg Kommune i høj grad har brug for. Dette vil ikke standse tilførslen af pesticidrester til drikkevandet, inden for kort tid, men vil mindske tilførslen i et langsigtet perspektiv.

DN Svendborg forsøger at nå at indgive hørings svar ift. lokalplaner, for så vidt der er natur- og miljøinteresser på spil. Vi har i flere hørings svarene påpeget at andelen af grønne områder i kommunen er faldende og at biodiversiteten ingen plads har i de vedtagne planer. Her handler det mest om flest boliger pr. arealenhed og flest mulige parkeringspladser. Vi savner at kommunen prioriterer grønne områder, biodiversitet og bevarelsen af gamle træer langt højere. Muligheden var åbenlys - men blev ikke udnyttet – da lokalplanen for det gamle seminarium i Skårup blev vedtaget. I det hele oplever vi kun meget lille borgerinddragelse på dette område - eller rettere sagt – der foregår en høringsproces, og der bliver produceret hørings svar - men der ændres stort set aldrig et komma i disse planer på den baggrund. Det er et problem for borgerdemokratiet.

DN Svendborg har holdt flere møder med udvalgsformanden for miljø og teknik, Jesper Kiel, og har planer om fremover også at mødes med udvalgsformanden for Lokal og lokalsamfundsudvalget, Arne Ebsen, i den kommende periode. Vi håber at vi ad denne vej kan formå at påvirke den grønne dagsorden i kommunen. DN Svendborg også repræsenteret i kommunes grønne råd, der fungerer som rådgivende organ.

DN Svendborg har i perioden siden sidste årsmøde, behandlet næsten 700 sager, hvor DN har hørings- og klageret, samt et større antal henvendelser fra borgere. Sagsarbejdet er altid en prioritering, og i en forening drevet af frivillige, kan vi ikke nå alt, men vi bestræber os på at komme så vidt omkring som muligt. I de fleste tilfælde handler dette om f.eks. landzonetilladelser, dispensationer fra naturbeskyttelsesloven, fredningsdispensationer, dispensationer fra byggelinjer og forskelligartede andre sagsområder. Nogle gange skaber vi dog sagerne selv, f.eks. når vi imødegår en stigende tendens til at etablere glampingtelte inden for strandbeskyttelseslinjen og endda i visse tilfælde inden for fredede områder - i strid med fredningskendelserne. I disse tilfælde indberettes de mulige ulovligheder til rette myndigheder, som f.eks. kan være kommune, kystdirektoratet eller fredningsnævnet. Vi ser det i høj grad som foreningens opgave at være opmærksomme, når såvel borgere som kommunen udfordrer lovhjemlen på dette område. DN som forening vinder 80% af de sager som påklages.

DN Svendborg har deltaget i to møder afholdt af Svendborg Kommune om Naturen i Svendborg – mange var interesserede – det bliver spændende at se om der bliver iværksat væsentlige initiativer på naturområdet på denne baggrund.

DN Svendborg har som vanligt søgt fondsmidler for at kunne gennemføre projekter - så sent som i september fik vi bevilliget 30.000 kr. til at trykke Ian Heilmanns nyudgivelse "Naturhistorier" - den 3. i rækken, som burde være i handlen inden Jul. De to øvrige udgivelser med formidabel og naturnær formidling er udsolgte fra forlaget.

Turene og arrangementerne

Vi har i den forgange periode formået at planlægge og gennemføre gamle kendinge blandt vore ture, men også helt nye arrangementer er blevet gennemført.

Blandt gengangere tælles Fugleture på Monnet, Affaldsindsamling, Høslæt på Trappebæksengen, Fugle/flagermustur ved Tåsinge Vejle, Naturens Dag i samarbejde med Naturskolen og Svampetur ved Hallindskoven, som er blevet så populær, at vi må begrænse deltagerantallet ved tilmelding.

Måske det også kan blive nødvendigt for fugleturen på Monnet, som i sommerudgaven formåede at tiltrække omkring 250 deltagere. Det er også blevet en tradition af arrangere Kyndelmissebål ved Christiansminde, for at markere at vi ønsker at de frie kyster forbliver ubebyggede og med adgang for alle. Blandt nye initiativer kan nævnes insektbioblitz, som helt sikkert kommer igen næste år og et arrangement med fokus på vedvarende energi i samarbejde med Better Energy samt Jesper Kiel og Lone Plovstrup, som repræsenterede hhv. Politikersiden og planlæggerensiden i kommune. Planlægning af nye energianlæg til produktion af vedvarende energi har aldrig været mere nødvendig og vi ser frem til at kommunen foretager den nødvendige, langsigtede planlægning på området - for at bane vejen for en naturvenlig opstilling af bl.a. solceller og vindmøller i kommunen. Vi er i hvert fald klar med konstruktive input til dette. Det skal også nævnes at vi, for at høste erfaring på dette område, har søgt fondsmidler til at gennemføre medlemstur til foråret til Ærø -som EU-kommissionen sidste år udnævnte til Europas mest energivenlige ø. Sidste år var det også valgår og endnu fik vi politikere fra de fleste opstillede partier til at stille op til en debat om vores kerneområder. Vi ser frem til at der bliver handlet på de mange positive tilkendegivelser på vores debat - for naturens, miljøets og klimaets skyld.

Medlemmerne

Vi er glade for opbakningen til vores ture og arrangementer, hvor vi på forskellig måde prøver at udbrede kendskabet til naturens forunderlige verden samt bidrage til at højne interessen for naturen, miljøet og klimaet - og hører gerne om forslag til ture, hvor man eventuelt som frivillig vil give en hånd med at afvikle arrangementet. Er der medlemmer, som vil være med til at arrangere nye ture og arrangementer og møder, hører vi meget gerne fra jer – især arrangementer der involverer børn og unge.

Vi hører også meget gerne fra jer, hvis I ad hoc vil deltage i arbejdet med særlige emner eller sager - og også, hvis I støder på noget i naturen, som der bør tages hånd om. Arbejdet med at inddrage frivillige i højere grad, skal vi stadig blive bedre til i DN Svendborg, da en del udtrykker interesse for at give en hånd med.

Hvis forslag til kommende indsatser, skulle nævnes kunne følgende være relevante:

- fortsætte med aktiviteter, der skaber/ udvider folks interesse for naturen via oplevelser og information
- påvirke lokale politikere til at fremme indsatser for natur og klima bl.a. i samarbejde med andre grønne organisationer
- være vagthunde og gerne dialogpartnere ift. kommunens (strategier, planer og øvrige sager)
- oplyse og informere om natur og klima via nyhedsbreve, opslag, læserbreve og offentlige møder
- inddrage flere i arbejdet for naturen
- tage nye initiativer og inddrage nye områder, hvor naturen kan sættes i centrum

Hvilke områder der især skal prioriteres, vil selvfølgelig være op til den kommende bestyrelse for DN Svendborg.

Med disse ord, vil jeg slutte bestyrelsens beretning for 2022

På bestyrelsens vegne

René Lund Chetronoch
Formand for DN Svendborg